

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O‘RTA MAXSUS TA’LIM VAZIRLIGI**

TOSHKENT ARXITEKTURA QURILISH INSTITUTI

ARXITEKTURA FAKULTETI

Shukurov X.Z.

mavzu “*Samarqand shahriga mo‘ljallangan mehmonxona*”

ko‘rib chiqildi va

himoyaga qo‘yildi.

Ilmiy rahbar:

Abdurahmonov Y.I.

№__ bayonnoma_____ 20__y.

“Arxitekturaviy loyihalash”

kafedrasi mudiri

_____.

Toshkent 2012 y

KIRISH

O'zbekiston buyuk kelajagining poydevori bugun qo'yilmoqda, kelajak arxitekturasining asoslari ham hozirgi avlodning bunyodkorlik mehnati bilan yaratilmoqda. Shu sababli yangi tarixiy davrda O'zbekiston arxitekturasining tarqqiy ettirish, yo'nalishlarini to'g'ri belgilash juda katta ahamiyatga ega.

Har qanday fan va kashfiyotning xam o'tmishi, hozirgi kuni va kelajagi mavjud bo'lgani kabi arxitektura xam o'zining barcha borlig'i bilan bundan mustasino emas. Jahon sivilizatsiyasi qanday rivojlanishidan qat'iy nazar O'rta Osiyo davlatlari ichida O'zbekiston- o'zining dunyoga mashhur bo'lgan sivilizatsiyasi va yana ayniqsa arxitektura bilan diqqatga sazovardir. O'zbekiston Respublikasi mustaqillikka erishganidan keyin<< mehmonxona>> binolarga bo'lgan talab yanada ortdi. Tashrif buyurotgan mehmonlar extiyojini to'la ta'minlash maqsadida nafaqat ko'p sig'mli, balki xozirgi vaqtda xorijiy mamlakatlarda xam qurilish keng tus olgan , kam sig'imli mehmonxonalar ham O'zbekistonda ko'plab qurila boshladi. Ayniqsa ota- bobolrimiz bizga meros qilib qoldirgan bunday qadimiy bunyodkorlik ishlar O'zbekistonimizning Toshkent, Samarqand, Buhoro, Xiva, Shahrisabz, kabi ko'hna Shaharlarida saqlanib qolgan bo'lib, bu yodgorliklarni xozirgi kunda butun

dunyoda sayyohlar kelib o'z ko'zi bilan ko'rib xayratda qolmoqdalar

Mana shu shaharlarda barpo etilgan qadimgi arxitektura yodgorlikari qurilishi ko'pgina sir-asrorlariga boy bo'lib, bunday ajoyib binolarning qadimiyligi, arxitekturaviy shakillarining yorqinligi va g'ayrioddiligi bilan ko'pgina sayyohlar xamda shu bilan birga tadqiqotchi, izlanuvchilarni o'ziga jalb qilib kelmoqda va buning natijasida O'zbekistonga tashrif buyuruvchilar soni kundan-kunga ko'pymoqda.

O'zbekiston buyuk kelajagining poydevori bugun qo'yilmoqda, kelajak arxitekturasining asoslari ham xozirgi avlodning bunyodkorlik mehnati bilan yaratilmoqda. Shu sababli yangi tarixiy davrda O'zbekiston arxitekturasining taraqqiy ettirish yo'nalishlarini to'g'ri belgilash juda ahamiyatga ega.

Arxitektura qadimda jamiyatning mavjud g'oyalarini aks ettirishga, davlat extiyojlarini qondirishga intilgan. Shu boisdan respublikamiz memorlari yuz berayotgan ulkan o'zarishlarga baholi qudrat o'z ulushlarini qo'shish intilmoqdalar. Ilk qadamlar, yillar bo'yi tugallanmay qolgan qurilishlarni nihoyasiga yetkazishi tartibga solishdan boshlandi. <<Navro'z>> restarani va <<Baxt uyi>> majmuasi, <<Turkiston>> saroyi, yirik jamoat binolari, maktab, bog'cha va yaslilar, turar joy massivlari qurib betkazildi.

Sunisi quvanirliki, istiqlol g'alabasidan so'ng respublikamiz rahbariyati siyosatida o'zligimiz manbalariga murojat qilish iqtisodiy, moddiy, huquqiy va bshqa muammolar qatorida dolzarb masala bo'lib qoldi. Xususan prezident Islom Karimov farmoyi bilan poytaxtning xushmanzara go'shasida buyuk sarkarda, davlat arbobi , Amir Temur xaykali o'rnatilib, xiyobon va muzey bunyod etilishi , Smarqandda, Shahrisabz va boshqa joylarda Temur nomini abadiylashtirish bilan bo'g'liq bo'lgan qurilishlar va obodonchilik ishlarining amalga oshirilishi ulug' bobokalonimiz cheksiz ehtirom namunasi bo'lib, Sheriyat mulkining sultoni Alisher Navoiy xaykali va <<Milliy bog'>> ning yaratilishi, Namanganda Mashrb va Andijonda Bobur bog'larining xamda Buxoro viloyati << Xoja Boxovuddin>> Naqshband me'moriy majmuasi ta'mirlanib, katta obodonchilik ishlari bajarilishi istiqlolimizning dastlabki qadamlaridir. Diyorimiz avvaldan yirik madaniyat o'chog'i bo'lgan. Binobarin, biz boy tarixiy, me'moriy va madaniy merosga egamiz. Bu boy merosni butun dunyoga tanitgan. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti I.A.Karimov tashabbusi bilan Buxoro va Xivaning katta to'ylari nishonlanishi va shu munosabat bilan qisqa muddat ichidan amalga oshirilgan qurilishlar va ajdodlarimiz yodgorliklarini, maqbaralarni tiklash kabi bunyodkorlik ishlari xajmi jihatidan asrlarga tengdir. Jumladan, xadisshunos olim buyuk

alloma Imom Al-Buhoriy tavvaludining hijriy 1225 yillig munosabati bilan Samarqand viloyati Chelak tumaning Xartang qishlog'ida an'anaviy milliy memoriy majmua barpo etildi.

Bu majmuada maqbara masjid, ma'muruy bino, kutubxona va oshxona kabi inshootlar juda ko'rkam va qulay joylashtirilgan bo'lib, yurtimizda din arboblari qabri ustida keyingi asrlarda bunyod etilgan ulkan va noyob inshootdir. Prezidentimiz tashabbusi bilan Vatanimizning bosh maydon- Mustaqillik moydonida xalqimizning tarixiy xotirasi va qadrlash salohiyatini yanada mujassamlashtiruvchi aziz maskan bunyod etildi. O'zbek xalqi o'zining ajoyib urf-odatlaridan biri mehmondostligi bilan olamga mashhur. Vatanimizga kelgan mehmonlar va ayniqsa, xorijliklar mehmonlar xalqimizning samimiyligidan, yurtimizning tinch va osoiyshtaligidan, dasturxonimizning to'kinligidan, keyingi paytlarda ular uchun qurilgan xar tomonlama qulayliklarga ega bo'lgan shinam va ko'rkam mehmonxonalardan mamnun bo'lmoqdalar. Mustaqillik yillarda bunyod etilgan dunyo standartlariga mos keladigan Toshkentdagi << Inter-kontinetal>>, fransuzlar bilan xamkorlikda bunyod etilgan << Sheraton>>, Xindistonliklar bilan xamkorlikda qurilgan Samarqanddagi<< Afrasiyob>>, Buxorodagi<< Buxoro>>vaToshkentdagi<<Meridian>> kabi yangi mehmonxonalarning qulayligi, ko'rkam zamonaviy arxitekturasini,

texnikaviy, muhandislik xizmatlarini xal etishga ijobiy tejamkorlikdan tashqari, shaharsozlikdan ham yaxlit arxitektura ansambllarini yaratadi. Kam sig'imli mehmonxonalar hozirgi kunda tarixiy shaharlarda ham qurilmoqda. Tarixiy shahar sanalgan Samarqand shahrida ham kam sig'imli mehmonxonalarni ko'plab uchratish mumkin.

Samarqand shahri- kam sig'imli mehmonxonalariga misol qilib "Zarina","Sevara","Malika-Samarqand","Kamila";,"Barakat","Premyer Haus", "Furqat", "Sherdor", "ORIEN STAR"mehmonxonalari shular jumlasidandir.

"Malika- Samarqand" mehmonxonasi. Samarqand shahridagi "Malika-Samarqand"mehmonxonasi yuqorida aytib o'tilganidek,zamonaviy arxitektura uslubida qo'llanilgan .Shu bilan birga milliy arxitektura uslublarini saqlab qolishga harakat qiolngan. Hovlidagi supalar, arkalar,ustunlar, bazi nomerlarning jihozlanishida milliylik aks ettirilgan. Malika _Samarqand mehmonxonasi Samarqand shahrining Hamroev ko';chaisda joylashgan bo'lib, 26 ta nomer 1 va 2 kishilik nomerlar mavjud. Suningdek, mehonxonada restoran,banketlar,konferensiyalar o'tkazish uchun zal , 2ta hovli bo'lib, dam olish yoki ovqatlanishi mumkin.

"Orient Star" mehmonxonasi. "Orient Star" mehmonxonasi Samarqand markazining tarixiy arxitektura yodgorliklaridan unchali uzoq bo'lmagan, shaharning yuqori hisoblangan joyda Dagbitskaya ko'chasi joylashgan. Mehmonxona 35 ta no'mer o'z ichiga olgan bo'lib, shulardan to'rttasi lyuks nomerlar

hisoblanadi. No'merlar asosan zamonaviy uskunalar bilan jihozlangan. Bularga misol qilib zamonaviy shammolatish uskunasi bo'lgan konditsioner, minibar sputnik telivideniya, to'g'ridan -to'g'ri xalqaro aloqalarga bog'lanish uchun telefonlar va shu kabi uskunalar bilan jihozlangan.

Bino restoraning tashqi ko'rinishidagi gumbaz esa milliy-tarixiy arxitektura uslubini eslatadi va bu joyda mehmonlar uchun o'zbek milliy xamda yevro'pa taomlari buyurtma asosida tayyorlanadi. Mehmonlar dam olishlari, oftobda toblanishlar uchun basseyn xam mehmonxonalarning arxitekturaviy - kompozitsiyasi birligini yaratgan. Binoda milliy buyumlar sotib olish mumkin bo'lgan imkoniyatlar ham mavjud ya'ni mehmonxona o'z do'koniga ega, bo'lib, bu do'konida xorij mehmonlari maxalliy aholining hunarmandlik ishlaridan namunalar, rassomlar san'ati, turi xil milliy liboslar xarida qilishlar mumkin.

"Sherdor mehmonxonasi". Bu mehmonxona 2004 yilda qurilgan. Mehmonxona Samarqand shahrining markazi hisoblanadi M.Qashqariy ko'chasida joylashgan. Bino asosan 20 nomerdan iborat bo'lib, bir kishilik, ikki kishilik va lyuks no'merlar mavjud. Mehmonxonada restoran, bar, mehmonona seyfi, chekuvchilar uchun alohida no'mer hamda bino tashqarisda avtomashinalarni to'xtash joyi ajratilgan. Mehmonxona o'z xovlisiga ega bo'lib, bu yerda milliy urf-odatlariga xos supalar qo'yilgan. Binoning arxitekturaviy tarzi ya'ni tashqi ko'rinishida milliy arxitektura uslublari qo'llanilgan. Biz bu

mehmonxonada anketa surovnomasini , o'tkazganimizda, mehmonxona mehmonlar bu binoning bir qancha qulayliklari va bunday mehmonxona qurilishlarini yanayam shakillantirish kerakligi to'g'risida o'z fikrlarini bildirishdi.

Samarqand shahrida joylashgan kam sig'imli mehmonxonalarda ilmiy-tadqiqot ishlari o'tkazganimizda bu shaharda ham yuqorida keltirilgan kam sig'imli mehmonxonalar ko'psonli ekanligini guvohi bo'ldik. Bu mehmonxonalarning tashqi ko'rinishi, ularning jihozlanish, arxitekturaviy- tarixiy yechimlarini o'rganib chiqdik. Bu mehmonxonalarning ko'pchiligida boshqa shahar mehmonxonalridek ilmiy asoslangan qurilish meyyori yo'qligi sababli binolarning arxitekturaviy-tarixiy, kompazitsion, tipalogik yechimlar turlicha yechilgan. Ba'zi mehmonxonalar no'merlari juda kichik o'lchamda bo'lib tashrif buyurgan mehmonxon uchun noqulay sharoitlarni tug'dirmoqda. Mehmonlar bilan o'tkazilgan anketa surovnomada ular ovqatlanish joyi kichik o'lchamda ekanligini aytishdi

O'zbekiston Respublikasi mustaqil davlat deb e'lon qilinganidan keyin mamalakatimizda sayohatchilikni iqtisodiy samaradorligining ko'p miqdorda ortib borishning kengayishi natijasida zamon talabiga mos keladigan jahon standartidagi "Mehmonxona" majmualari keng ko'lamda qurila boshladi. Bularga misol qilib " Interkontinetal, Sheraton, Li meridian, mehmonxona majmualari barcha sharoitlari mujassam bo'lib, zamonaviy uslubda quriladi. Bunday

qulayliklarni boshqa mehmonxonalarda ham yaratib berish maqsadida shahrimizda mavjud bo'lgan bir-nechta mehmonxonalar qyta ta'mirlanadi. Shaharlarning sirqatnov joylari bilan bevosita bog'liq bo'lgan joylarda, Toshkentning asosiy avtamagistral yollarda jiylashgan "Do'stlik, Turon, Toshkent,Rossiya," mehmonxona majmualari O'zbekistonga tashrif buyurgan har bir mehmonga har tomonlama qulay sharoitlar bo'lishi uchun bir nechta ta'mirlash ishlari olib borildi. Mavjud bo'lgan mehmonxonalar nomlari o'zgartirildi. "HOTEL DEDEMAN SILKROAD"(Do'stlik),"SUNSHINE-TURON INTRNOTIONAL LTD"(Turon),LE MERIDIEN TASHKENT PALASE HOTEL"(Toshkent),CROWN HOTEL MIR(Rossiya) mehmonxonalarning qayta ta'mirlanishi bilan birga shahrimizda mehmonxonalar soni yana bittaga ko'paydi. Mavjud bino qayta ta'mirlanib, mehmonxona nomini oldi.Bu mehmonxona to'rt yulduzli mehmonxonasi bo'lib, shaharning markazi bo'lgan Amir Temur ko'chasida, Xalqaro Savdo-Ko'rgazma Majlisi roparasida joylashgan.

Bu mehmonxonalarning qayta ta'mirlanishi natijasida Toshkent mehmonxonalari o'ziga xos takrorlanmas arxitekturaviy- fazoviy yechimga ega bo'ldi. Biz har qanday loyihalar ekanmiz, qadimiy merosimiz bo'lgan me'morchilik obidalaridan oqilona foydalangan xolda milliylik an'analarimizni va zamonaviylik bilan uyg'unlashtirgan holda, bu binolarn kelajak 100 yilda ham yashnab turishga va bu binolar xalq uchun qulay bo'lishi va ularga xizmat qilishi, bularning

barchasini oldindan ko'ra bilishimiz va shunga asoslangan holda loyihalashimiz va ko'rishimiz darkor.

O'zbekiston haqiqatda ham xorij sayohatchilar uchun ko'rkam mamlakatlardan biri hisoblanadi. Shunday ekan xorij mehmonlari noqulaylikni his qilmasliklariga erishish uchun, texnik baza bo'lgan mehmonxona majmualariga va undagi xizmat ko'rsatish darajasi kabi xizmatlariga hozirgi kunda e'tibor ko'chaytirilmoqda. Mehmonxonalar- yirik mehmonxonalar majmuasi, katta mehmonxonalar, uncha katta bo'lmagan kam sig'imli mehmonxonalr turlariga bo'linadi. Mehmonxonalrni xalqaro jihatdan olib qaraganda, aniq yagona turlanish mavjud emas va bu har bir mamlakatda o'ziga xos turlanadi. Mehmonxonalardagi xizmat ko'rsatish turli xil mamlakatlardagi standart sifatidagi ba'zi bir yagonaliklarga olib kelishi uchun sektariat xodimlari butun jahon sayohatchilik tashkilotlari ishlab chiqarishga "Mehmonxonalar turlarining o'lchovlari halqaro takliflar asosida uyg'unlashtirilgan". Unda keltirilgan binoga va no'merlarga bo'lgan minimal talablar, jihozlanishiga va mebellariga, energetik va suv bilan ta'minlash, issiqlik ta'minoti, gigiena, xavsizlikm aloqalar, oshhona, mehmonxona xzmatida va xodimlarning xizmat ko'rsatuvi kabi bir qator talablar qo'yilgan. Mehmonxona sinflarini ajratib turadigan timsol sifatida <*> (yulduz) belgisidan foydalanadi. Mehmonxonalar uchun bittadan to beshta yulduzli turli mohiyatli ya'ni kategoriyalar ko'rsatiladi. Ko'rstmalar, mehmonxonalarni har bir kategoriyadagi mehmonxonalarga

qo'yiladigan ba'zi bir talblarni ko'rib chiqadigan bo'lsak, mehmonxona no'merlarining jihozlanishi, ovqatlanish joylarining mavjudligi, xizmat ko'rsatish darajasi hamd umumiy foydalanish o'rni quyidagicha amalga oshiriladi.

Bitta yulduz hisoblangan mehmonxonalarda no'merlar jihozlanishini ko'rib chiqadigan bo'lsak, bu no'merda xodimni chaqirib olish uchun ichki telefon aloqasi(yoki tugmacha), shaharlararo telefon, no'merlarda 25% dan kam bo'lmagan sanuzel uskunasi, sanuzelsiz xar bir no'merda tepasida oynasi bilan yuvinish moslamasi bitta yoki ikkita kishilik krova, shkaf, stol,stul,stakanlar bilan shisha ko'zacha,guldon kabi narsalar bilan jihozlanadi. bitta yulduzli mehmonxonalarda ovqatlanish joylari mavjud bo'lmaydi va mehmonxonaning xizmat ko'rsatish darajasiga to'xtaladigan bo'lsak, mehmonxonada sutkalik qabul qilish, taksi chaqirtirish, ma'muriy bo'limning sutkasiga 12 soat ishlashi, har kuni xonani tozalash, dazmollash, mayda remont ishlari, yuklarni va qimmatbaho buyumlarni ma'muruyat bo'imida saqlash, besh kunda bir marta choyshablar almashtirish, pochta va tibbiy xizmatlardan foydalanish , sayohatchilik axboroti kabi xizmat ko'rsatish yo'lga qo'yildi. Bu turkumdagi mehmonxona binosida umumiy foydalanish joylari- jamoat xonalariga yaqin xojatxonalar va qavatlarda (kamida 1 dan 5 gacha bo'lgan no'merlardan keyin vanna xonalar, dush(kamida 2 ta qavat oralig'i), xizmat ko'rsatish joylari, mehmonlar qabul uchun zarur barcha

jihozlar, teleko'rsatuvlar ko'rish uchun xona kabi umumiy foydalanish o'rinlari mavjud bo'ladi.

Ikki yulduzli - ** mehmonxonalar no'merlarining jihozlanishida bu yerda kamida 50% no'merda sanuzel, albatta shahsiy telefon apparat no'meri, xuddi oldingi kategoriyadagi-dek mebellar, hamda dam olish uchun kreslo, mehmon talabiga asosan bolalar krovatini qo'yish, telefon so'rovnomasi va xuddi (*) mehmonxona kategoriyasidagi kabi boshqa jihozlar bilan jihozlanadi. Bunday kategoriyadagi mehmonxonada ovqatlanish restoran yoki kafe: bo'limi, xoxlagan ovqat variantini tanlash (2maryttalik, 3-marttalik ovqatlanishga doir no'merda xizmat ko'rsatish mavjud bo'ladi. Mehmonxonaning xizmat ko'rsatish darajasi esa huddi (*) kategoriyali mehmonxona xizmatlarida mujassam bo'lib, choyshablarni 3 kunda bir marta almashtiriladi. Umumiy foydalanish joylari huddi yuqorida keltirilgan kategoriya singari

Uchinchi yulduz - (***) mehmonxonalar no'merlarining jihozlanish quyidagicha: barcha no'merlarda shaharlararo telefon, hamda no'merlarda sanuzel, vanna yoki dush, konditsioner, mehmon iltimosiga ko'ra televizor, xar bir no'merda muzlatgich, katta o'lchamdagi krovat, yozuv stoli ishchi kreslosi bilan va xorij tillaridagi axborot materiallari (gazeta, jurnal). Ovqatlanishga oid o'rinlar esa xudud(**) yulduzli kabi faqat qo'shimcha < bar> bo'lishi mumkin. Xizmat ko'rsatish darajasi ham yuqorida keltirilgan kategoriya kabi va bu xildagi mehmonxonada no'merni oldindan band

qilish, chipta yoki avtatransport uchun buyurtma berish, tarjimonchi, yo'l boshchi- instruktorlar xizmatlari bo'ladi.

To'rtinchi yulduz- (****) mehmonxonalarning no'merlari jihozlanishi ham(***) yulduzli mehmonxona singari, faqat, bu yerda ko'p xonalik no'merlarda qo'shimcha tualet, vanna xonada shampun, gel, ustara asbobi, vanna uchun tuz, xalat, no'merda seyf, oraliq masofani saqlab turish uchun barcha boshqarma manbalar uchun vkluchatel, xona xaroratini ma'lum bir xoltda saqlab turadigan asbob, boshqaruvi aloqa masofasi bilan televizor va barcha dunyoning asosiy telekompaniyalari dasturlari xar bir no'merda, mini bar, budilnik, gilamlar yoki gilamli yopma pol, yumshoq mebel, jurnallar uchun stol, qimmatbaho yog'och mebel, xar bir xonada ko'zg, katta o'lchamdagi krovat. Mehmonxonadagi ovqatlanishga oid xonalardan: restoran, kafe, va bar, sutkali, ishlab turuvchi kafe, bir nechta zallardan iborat restoran, restoranda aloxida kabinetlar, banket zallari, kanferensa zali 7dan 24 gacha xizmat qiladi. Mehmonxonada xizmat ko'rsatish darajasi quyidagicha: uchrashuvlar tashkil qilish, darvozabon, sutkali ma'muriyat bo'limining xizmat, ijaraga avtamashina olish, yuklarni eltib berish, xar kuni xonani yig'ishtirish va mehmonning ham talabini inobatga olish, kun davomida no'mer holatini nazorat qilib turish, dazmollash, buyurtmani eltib berish yoki olib kelish, билет buyurtma qilish, turli- xil transport ko'rinishlari, sayohat , biznes markaz xizmati, nusxa ko'chirish asbobi.

Besh yulduz- (***)** mehmonxonalar no'merlarining jihozlanish quyidagicha: oldingi kategoriya kabi jihozlar va yana qo'shimcha sochni quritadigan fen, vanna xonada polni isitish, no'merda katta maydon, signalizatsiya muxofaza zo'nasi yoki elektron asbob- uskunalar nazorati, no'merlarning xavsizligi, vannaxonada telefon apparati, kabi jihozlar bo'ladi. Ovqatlanishga oid xizmatlarning bo'lishi oldingi kategoriya singari, hamda no'merda xizmat qilish sutkali va ertalabki tushlikning soat 11⁰⁰ gacha tugatmaslik .Mehmonxonada xizmat ko'rsatish esa yengil mashina turadigan maydon(mehmonxona xodimlari uchun ham) va mehmonga garajdan avtomobilni olib kelib berish yoki olib borib qo'yish, Umumiy foydalanish oldingi kategoriyadagidek shuningdek suzish xovuz, kechki klub bo'lishi mumkin. Mavjud mehmonxonada talab darajasida kategoriyasidan kelib chiqadi.

Mehmonxona ekologik obodonlashtirilgan sharoitlar bo'lgan joyda joylashtirilgandi. Mehmonxonada yashovchi har bir joyda joylashtiriladi. Mehmonxona yashovchi har bir yashovchi xayotining xavsizligi, sog'lig'i va ularning mulkini saqlagan xolda, bino majmuasi to'la ta'minlangan bo'ladi. Shular bilan birga mehmonxona uskunalar bilan ta'minlangan bo'lishi kerak.

ta'minotini qo'shimcha saqlab qo'yish (kamida bir sutkada)

'minotida

ushlab turish;

o'zgacha xillarni nomeridan yo'qotish va jamoat xonalarida ham;

kerak);

Zamonaviy mehmonxona murakkab mehanizmga bo'lib, bir nechta turga funksional xonalar guruhlaridan tashkil topadi hamda uning alohida qismlari o'ziga xis texnologik bo'g'lanishlarga ega bo'ldi. Mehmonxona binosida asosiy funksional xonalar guruxiga qabul qilish va xizmat ko'rsatish xonalari kirib ularni vestibyul guruhi deb atash mumkin; yashash xonalari guruhi xizmatchi- yordamchi va xo'jalik xonalari shuningdek injenerlik jihozlari xonalari guruhi shulardan jumlasidandir. Xoll yoki vestibyul guruhi kam sig'imli mehmonxonaning barcha asosiy xonalarini bog'lovchi bo'lib mehmonxona to'g'risida ilk tasvvurini berdi. Vestibyul guruhining asosiy funksialari quyidagicha Qabul, tashrif buyuruvchilarni rasmiylashtirish va joylashtirish, ular bilan hisob-kitob ishlarini olib borish, mehmonxona to'g'risidagi turli ma'lumotnomalrini berish va boshqalar. Vestibyulda aniq zonalashtirish qoidalariga amal qilinishi zarur ya'ni kelayotgan, yashayotgan, ketayotgan mehmonlar, ishchi

xizmatchilar , davriy ashrif buyurovchilar oqimi va yuklarni xonalrga va avtobuslarga yetkazib berish yo'llarining eng kam kesishuvchanligiga erishish kerak.

Arxitektura bo'limi

Men loyihalshtirayotgan Toshkent shahri uchun " 600 - o'rinli mehmonxona " majmuasi , Shayhontohur ko'chasida joylashgan bo'lib, uning atrofida " Turon mehmonxonasi va turar joy binolari joylashgan. Bu bino ham ko'p qavatli bo'lib o'ziga xos konstruktiv yechimga va ko'rkamligi bilan ajralib turadi.

Bu chorrahada ushbu binolar tugallanmagan kampozitsiyani tashkil etadi. Tugallanmagan kampazitsiya deyishimga asosiy sabab chorraxani bir tarafi bo'sh turibdi. Shu sababli men institutimizda olgan bilimlarimga tayangan holda ushbu kampazitsiyani tugallash va yaxlit bir ansambilni xosil qilish uchun Shayhontohur ko'chasida jiylashgan 20 gektar yerga 13 qavatli binoni loyihasini yaratdim. Men loyihamni diplom ishi rahbarim Abdurahmonov Yo'lchi Ismoilovich boshchiligidagi loyihaladik. ushbu loyiha o'ziga xos arxitekturaviy va konstruktiv yechimga ega. Binoning shakli qanot yozib uchayotgan burgutni eslatadi. Ushbu bino 13 qavatdan iborat bo'lib, 1 qavati yer ostida joylashgan. Mehmonxona binosi ikki ko'rpusdan iborat bo'lib, shakli jihatidan zinasimon shakilda qurilgan. Binoyimning orqa qismida dam oluvchilar uchun qulaylik yaratish maqsadida ikkinchi korpusida sport bilan

shug'ullanishlari uchun ochiq bassen va restaran joylashtirilgan. Mehmonxonamni yer osti qismida , injiner kamunikatsiyalari uchun kerakli bo'lgan xonalar va shu bilan birga yer osti mashinalar turishi uchun joy ya'ni garaj ajratilgan. Yer osti qismida joylashgan xonalar quyidagilardan iborat: shammolatish kamerasi, elektroshit qutisi, nazoratxona, nasosxona, kandetsinerlash, hodimlar xonasi. va hakazo .

Birinchi qavati asosiy qavat hisoblanib, unda kerakli xonalar joylashtirilgan ular quyidagilardan iborat: bolalar o'ynash xonasi, magazin, bar, avanzal, salonlar, 300 o'rinli restaran, restaran uchun kerakli xonalar oshhona, non kesish xonasi, muzlatgich xonasi, omborxonalar, va hodimlar xonasi, direktor xonasi, garderoblar, san uzel va hakazo.

Binoning keyingi qavatlar ikkinchi qavatidan beshinchi qavatigacha bo'lgan qavatlarida bir kishlik no'mer, ikki kishlik no'mer, va uch xonali to'rt kishlik no'mer joylashtirilgan, qolgan xonalari esa bufet, kinoproeksinni, xodimlar xonasi, choyshablar va choyshab quritish xonalari mavjud. Oltinchi qavatdan, sakkizinchi qavatgacha ham shunday qurilgan, to'qqizinchi qavatdan o'ninchi qavatgacha huddi birinchi plandagidek xonalar qaytarilgan, keyingi qavati, o'n birinchi qavatidagi xonalar quyidagicha: ikki o'rinli ikki xonali apartament xonasi, bufet, kinoproeksionnixonasi, xodimlar xonasi, joylashtirilgan. O'n ikkinchi va o'n uchinchi qavatida quyidagilardan iborat: bir o'rinli apartament xonasi, keyingi etaji tom bo'lib ochiq xollga aylantirilgan. Mehmonxonaning har bir

qavatida tom uchun chiqish eshiklari qo'yilgan. Tomning ustki qismida yshil gazonlar bilan qoplangan, va ko'chani tomosha qilish uchun juda qulay qilingan. Mehmonxonaning ikkinchi ko'rpusida joylashgan xonalar quyidagilardan iborat:

Trenajorniy zali, sport zali, gimnastika zali, qishgi bassen, xodimlar xonasi, sauna va boshqa xonalar joylashgan. Binoning vestibyul qismida ikki tomondan zinalar berilgan va zamonaviy fantan joylashtirilgan. Kalido'rning ohirida ham qo'shimch zinalar brilgan, Bino atrofini o'ziga hos tarzda bezatildi. Old tarzida men o'zbek milliy arkalrimizdan foydalandim. Yuqori qismida atriumga tabiiy yorug'lik tushishini ta'minlovchi shishali fanarni joylashtirdim.

Foydalingan Adabiyotlar

1. Krimov I. A," Ozod va obod Vatan, erkin va farovon hayot pirvarid maqsadimiz"- Ozbekiston 2000 yil.
2. Ubaydullaev X.M. hudoyberganova N.SH. Mehmonxonalarni arxitekturaviy muammolari va ychimlari", Jurnal " Me'morchilik va qurilish muammolari.
3. Ubaydullaev X.M. Xudayberganov N.SH. " Mehmonxona binolarining arxitekturaviy yechimidagi yangi g'oyalari Jurnal-O'zbekiston arxitekturasi va qurilish 2003 y.
4. Ubaydullaev X.M dots. Abdurahmonov Y.i.arx. setmamatov M.B " Jamoat binolari tipalaogiyasi " 2-qism Toshkent.

